

สรุปบทเรียนการพัฒนาความรู้

หลักสูตร

Leadership in the Age of AI : ผู้นำในยุค AI

ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย) นายอัศวิน เนตรนอมศักดิ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

สังกัด ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน

วันที่อบรม 6-7 สิงหาคม 2569

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับ AI, Machine Learning, และ Deep Learning รวมถึงความแตกต่างและข้อจำกัดของเทคโนโลยี
2. เพื่อเสริมสร้างความรู้ในการระบุการประยุกต์ใช้งาน AI ในหลากหลายบทบาทและสาขางาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณค่าภายในองค์กร
3. เพื่อสนับสนุนผู้เรียนให้มีแนวทางเริ่มต้นในการวางแผน AI Transformation ด้วยหลักจริยธรรม

สรุปบทเรียน

โลกของ AI และความสามารถหลัก

ปัญญาประดิษฐ์หรือ AI เป็นเทคโนโลยีทรงพลังที่สามารถเข้าใจ สรุป และแปลภาษาได้อย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลมหาศาลเพื่อหาแนวโน้มและคาดการณ์อนาคตได้อย่างแม่นยำ นอกจากนี้ยังมีความคิดสร้างสรรค์ในการวาดภาพ แต่งเพลง และเขียนบทความ ควบคู่ไปกับการทำหน้าที่เป็นระบบอัตโนมัติที่ช่วยจัดการงานซ้ำๆ แทนมนุษย์ ส่งผลให้การทำงานต่างๆ สำเร็จลุล่วงได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แนวทางการประยุกต์ใช้ AI สำหรับผู้นำ

ผู้นำยุคใหม่สามารถประยุกต์ใช้ AI ในการขับเคลื่อนองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เป็นเครื่องมือวิเคราะห์ตลาดและคู่แข่งเพื่อวางแผนกลยุทธ์หาโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ พร้อมทั้งประเมินข้อมูลย้อนหลังช่วยลดความเสี่ยงในการตัดสินใจลงทุนได้อย่างแม่นยำ ในด้านการบริหารภายใน AI ยังช่วยจัดตารางงานและติดตามความคืบหน้าของโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่ทีม ตลอดจนช่วยพัฒนาการสื่อสารให้กระชับฉับไวด้วยการสรุปเนื้อหาการประชุมที่ยาวนานให้เหลือเพียงประเด็นสำคัญที่เข้าใจง่าย

Prompt Engineering สำหรับผู้นำ

ทักษะ Prompt Engineering หรือการเขียนคำสั่ง เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้นำได้ผลลัพธ์ที่ตรงใจและเกิดประโยชน์สูงสุดในงานบริหาร โดยมีหลักการสำคัญคือการกำหนดบทบาทให้ AI ทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Role) พร้อมทั้งใส่บริบทบอกเล่าสถานการณ์หรือปัญหาปัจจุบันให้ชัดเจน (Context) จากนั้นจึงระบุงานที่ต้องการให้ทำอย่างเจาะจง (Task) และปิดท้ายด้วยการกำหนดรูปแบบผลลัพธ์ที่ต้องการ (Format) เช่น ตารางเปรียบเทียบหรือรายการสรุปแบบสั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่พร้อมนำไปใช้งานได้ทันที

AI Transformation

1. การกำหนดวัตถุประสงค์การนำ AI มาใช้ (AI Objective Setting)

กำหนดวัตถุประสงค์ในการนำเทคโนโลยี AI มาใช้ในองค์กรอย่างมีทิศทางและสามารถวัดผลความสำเร็จได้จริง จำเป็นต้องมุ่งเน้นใน 3 แกนหลักสำคัญ เริ่มจากการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเพื่อลดเวลาในการทำงานซ้ำๆ และลดต้นทุนการดำเนินงาน ต่อด้วยการยกระดับประสบการณ์ของลูกค้าผ่านการตลาดแบบรู้ใจพร้อมระบบตอบสนองที่สแตนด์บายตลอด 24 ชั่วโมง และสุดท้ายคือการสร้างโมเดลธุรกิจใหม่เพื่อปลดล็อกช่องทางรายได้ใหม่ๆ จากการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูง ทั้งนี้ ทุกวัตถุประสงค์ที่ตั้งขึ้นจะต้องดำเนินการตามหลักการ SMART โดยมีความเฉพาะเจาะจง วัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีกรอบเวลาที่ชัดเจน เพื่อไม่ให้องค์กรหลงทาง

2. การประเมินและยกระดับความพร้อม (AI Readiness Assessment)

การประเมินและยกระดับความพร้อมก่อนนำ AI มาใช้ จำเป็นต้องตรวจสอบศักยภาพขององค์กรใน 5 มิติสำคัญเพื่อปิดจุดอ่อนอย่างตรงจุด เริ่มจาก 1. มิติด้านข้อมูล (Data) ที่ต้องมีความสะอาด ปลอดภัย และพร้อมใช้งาน ควบคู่ไปกับ 2. มิติด้านเทคโนโลยี (Technology) ที่มีเครื่องมือ ซอฟต์แวร์ และระบบคลาวด์ที่รองรับอย่างเหมาะสม ในส่วน 3. มิติของบุคลากร (People) ต้องได้รับการพัฒนาทักษะความเข้าใจและการใช้งาน AI ขณะเดียวกัน 4. มิติด้านวัฒนธรรมองค์กร (Culture) ต้องเปิดกว้างพร้อมเรียนรู้และกล้าทดลองสิ่งใหม่ และ 5. มิติสุดท้ายคือด้านธรรมาภิบาล (Governance) ที่ต้องมีจริยธรรม AI ควบคุมอย่างโปร่งใสเพื่อรักษาความลับของข้อมูล โดยสามารถแบ่งระดับได้ดังนี้

ระดับ 1 Explorer: เริ่มทดลองใช้ AI เป็นรายบุคคลหรือทดสอบระบบเล็กๆ

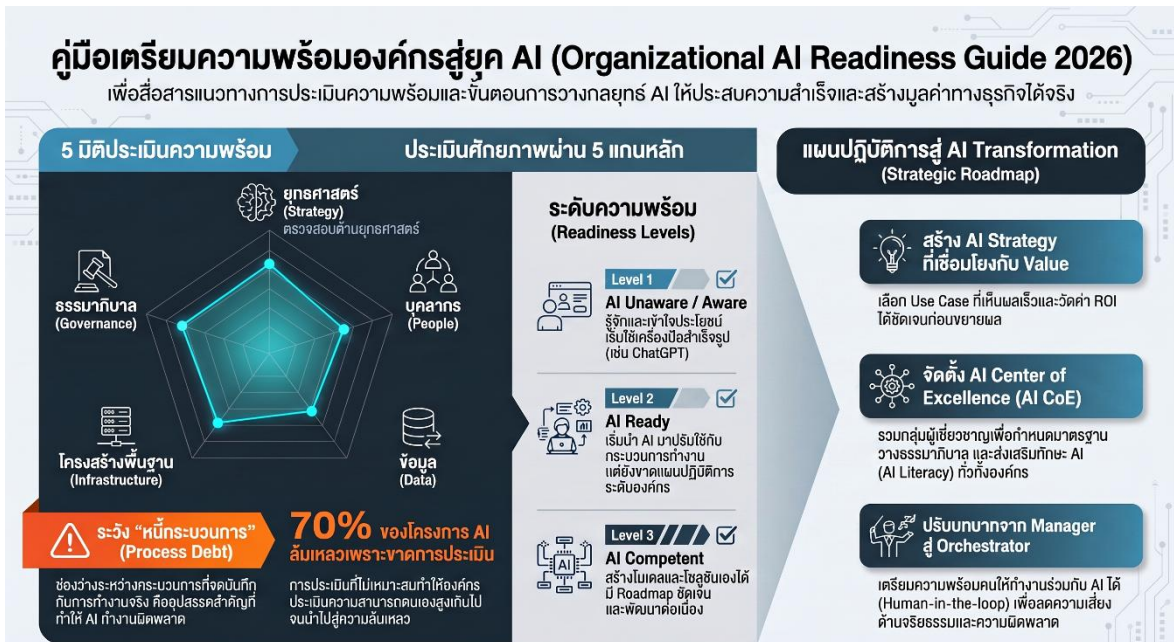
ระดับ 2 Practitioner: นำ AI มาใช้จริงในบางแผนก เช่น ทีมการตลาดหรือฝ่ายบริการลูกค้า

ระดับ 3 Scaler: เชื่อมโยงระบบ AI เข้ากับกระบวนการหลักของทั้งองค์กร

ระดับ 4 Leader: ใช้ AI ขับเคลื่อนโมเดลธุรกิจ วัฒนธรรมองค์กร และการตัดสินใจทั้งหมด

3. การจัดทำแผนโครงการ (AI Roadmap)

การจัดทำแผนดำเนินงาน AI Roadmap เพื่อก้าวสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืนและลดความเสี่ยง ควรแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะอย่างเป็นลำดับขั้น 1. เริ่มต้นจากระยะสั้น (1–6 เดือน) ที่เน้นการวางรากฐานและสร้างชัยชนะอย่างรวดเร็ว (Quick Wins) ด้วยการค้นหาโครงการนำร่องที่ทำงานง่ายแต่เห็นผลชัดเจนเพื่อสร้างกำลังใจ ควบคู่ไปกับการจัดเวิร์กช็อปฝึกอบรมสร้างทักษะ Generative AI ให้พนักงาน และการจัดระเบียบปรับปรุงคุณภาพข้อมูลให้พร้อมใช้งาน ถัดมาคือ 2. ระยะกลาง (6–18 เดือน) ซึ่งเป็นช่วงของการขยายผลและสร้างระบบ (Scale & Integrate) โดยการนำ AI เข้าไปเชื่อมต่อผสานกับซอฟต์แวร์หลักขององค์กร พร้อมทั้งจัดตั้งทีมเฉพาะกิจหรือศูนย์ความเป็นเลิศด้าน AI (AI Center of Excellence) และวางกฎบัตรธรรมาภิบาลเพื่อความปลอดภัยทางไซเบอร์ จนนำไปสู่ 3. ระยะยาว (18 เดือนขึ้นไป) ในการปฏิรูปสู่วัฒนธรรม AI (Transform & Sustain) ที่ขับเคลื่อนการตัดสินใจของบอร์ดบริหารด้วย AI แบบเต็มรูปแบบ พัฒนาระบบอัตโนมัติขั้นสูงในกระบวนการทำงานที่ซับซ้อนตั้งแต่ต้นจนจบ และมุ่งเน้นการเรียนรู้ประเมินผลเพื่ออัปเดตเทคโนโลยีให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง



ประโยชน์ที่ได้รับต่อตนเอง

มีความเข้าใจพื้นฐานและแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ (AI) และการเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning) รวมถึงการประยุกต์ใช้ AI ในบริบทต่าง ๆ ที่สามารถเสริมสร้างประสิทธิภาพและเพิ่มคุณค่าในองค์กร โดยเนื้อหาครอบคลุมถึงการใช้ Generative AI การประยุกต์ใช้งาน AI ในหลากหลายบทบาทและสาขางาน การจัดการด้านจริยธรรม และการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในการนำ AI มาใช้ในองค์กรอย่างยั่งยืน

ประโยชน์ที่ได้รับต่อหน่วยงาน

สามารถพัฒนาองค์กรด้วยการนำปัญญาประดิษฐ์มาขับเคลื่อนการบริหารงานตั้งแต่รากฐาน เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการบริการ การบริหารทรัพยากร เพิ่มผลผลิตและผลลัพธ์ได้ในทันที ปรับองค์กรให้เป็นองค์กรอัจฉริยะในระยะยาว